

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана
Факультет педагогічної освіти
Кафедра спеціальної освіти

Затверджено
На засіданні кафедри спеціальної освіти
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана
Франка
(протокол № 1 від 30.08 2025р.)

Завідувач кафедри доц. Мар'яна ПОРОДЬКО

**Силабус з нормативної навчальної дисципліни «Організація наукової діяльності»,
що викладається в межах ОНП «Психолого-педагогічний супровід осіб з аутизмом» для здобувачів третього
(освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю А6 Спеціальна освіта**

Львів 2025 р.

**Силабус курсу Організація наукової діяльності
2025/2026 навчального року**

Назва курсу	Організація наукової діяльності
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Туган-Барановського, 8
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра спеціальної освіти
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	А Освіта, А6 Спеціальна освіта
Викладачі курсу	Островська Катерина Олексіївна, д-р психологічних наук, професор кафедри спеціальної освіти
Контактна інформація викладачів	Mob.: +351 968763470 e-mail : katernyastrova@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	щосуботи, 15.00-17.00 год. (Факультет педагогічної освіти) Онлайн-консультації
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/academics/postgraduates
Інформація про курс	Дисципліна «Організація наукової діяльності» є нормативною дисципліною зі спеціальності А6 «Спеціальна освіта», яка викладається для аспірантів в обсязі 3кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання та практичні навички використання методології наукового дослідження для управління даними дослідження та грантовою діяльністю
Мета та цілі курсу	Метою викладання навчальної дисципліни «Організація наукової діяльності» є вивчення методології і можливостей практичного застосування інформаційни, управлінських технологій для вирішення різноманітних завдань під час наукових досліджень та грантової діяльності. Основними цілями курсу є: <ul style="list-style-type: none"> - Ознайомити здобувачів освіти з методами та технологіями психолого-педагогічного дослідження взагалі та в області спеціальної/інклюзивної освіти; - Оволодіти основними стратегіями публікаційної активності дослідника, в т.ч. із дотриманням академічної доброчесності; - Ознайомити здобувачів освіти з можливостями фінансування науки через грантову діяльність.
Очікувані результати навчання Компетентності (за	Згідно з вимогами освітньо-наукової програми студенти повинні: знати: <i>Функції наукової комунікації.</i>

<p>освітньою програмою) Загальні компетентності</p>	<p><i>Основні стратегії публікаційної активності дослідника. Алгоритми, підходи, стратегії інформаційного пошуку. Основні терміни, функції, складові наукометрії. Роль наукометричних показників в оцінці наукової діяльності дослідника, установи, журналу, предметної галузі, стратегії науки країни та світу. Поняття категорії, імпакт-фактора, квартилю журналу.</i></p> <p>вміти: <i>Здійснювати пошук документів, авторів, установ у наукометричних базах Web of Science Core Collection; Scopus; Google Scholar; Аналізувати профілі науковців в Publons, ORCID, ResearchGate, Scopus Author ID, Google Scholar. Здійснювати перевірку наукових публікацій на антиплагіат в Srikeplagiarism, Unicheck.</i></p> <p>ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти, застосовувати методологію наукової діяльності та педагогічної науки, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення. ЗК-1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності. ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність); ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p>
<p>Фахові компетентності</p>	<p>СК-2. Здатність застосувати сучасні методології, методи та інструменти теоретичних та емпіричних досліджень у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти; СК-4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти, забезпечувати якість виконуваних досліджень та дотримання права інтелектуальної власності. СК-7. Здатність до розуміння і узагальнення сучасних наукових теорій і методів та вміння їх ефективно застосовувати для організації спеціальної та інклюзивної освіти дітей з аутизмом</p>
<p>Програмні результати навчання (за освітньою програмою)</p>	<p>РН2 Розуміти загальні принципи, методи освітніх наук, а також загальну методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти та у викладацькій практиці. РН3. Мати дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, розв'язання значущих проблем у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти. РН5. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи. РН6. Формулювати і перевіряти гіпотези у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти; використовувати для</p>

	<p>обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень, статистичного аналізу та комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.</p> <p>РН9. Розробляти та реалізовувати наукові та/або прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі науково-прикладні проблеми у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти з урахуванням правових, етичних та економічних аспектів, забезпечувати захист інтелектуальної власності.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відкриті електронні науково-освітні системи у науково-дослідній діяльності: методичний посібник / Іванова С. М. та ін. ; за наук. ред. проф. О. М. Спіріна. Київ: Педагогічна думка, 2020. 208 с. 2. Галян О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. видання. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 26 с. 3. Інфографіка: навчальний посібник / упоряд. Гудимо О.В. ;[наук. редактор Р.В. Позюк]. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2017. 107 с. 4. Інформаційно-аналітична підтримка педагогічних досліджень на основі електронних систем відкритого доступу: посібник / за наук. ред. О. М. Спіріна. Київ: ФОП Ямчинський О. В. 2019. 157 с. 5. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / укладачі: Н.В. Рашкевич, Ю.А. Отрош. Харків, 2022. 291 с. 6. Петровська І., Островська К. Математично-статистичні методи обробки даних емпіричних досліджень. Навчальний посібник. Львів: Друкарня «Справи Кольпінга в Україні», 2021.– 120 с. 7. Рускуліс Л. Академічна доброчесність: навч.-метод. посіб. Миколаїв: Іліон, 2022. 86 с 8. Топольник Я. В. Система інформаційно-комунікаційної підтримки наукових досліджень майбутніх магістрів і докторів філософії в галузі знань «Освіта» : монографія. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2018. 359 с. 9. Heldman, K., Mangano, V., & Feddersen, B. (2018). PMP Project Management Professional Exam: Review Guide (4th ed.). John Wiley & Sons. 2018. 10. Project Management Institute. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide) and The Standard for Project Management (7th edition). Project Management Institute. 2021. 11. Prathapan K. Research Methodology for Scientific Research. / K. Prathapan. Dreamtech Press, 2019.272 p. <p style="text-align: center;">Допоміжна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 12. Носачова Ю., Іваненко О., Радовенчик Я. Основи наукових досліджень. К.: Кондор, 2020. 132 с. 13. Туриніна О. Л. Методологія та методи психологічного дослідження: навч.- метод. посіб. / О. Л. Туриніна. Київ : ДП “Вид дім “Персонал”, 2018. 206 с. <p>Інформаційні ресурси</p> <p>Канал Clarivate Analytics українською –</p>

	<p>https://www.youtube.com/channel/UCSMJ679M7c78IYA5eu41jYg FOSTER - https://www.fosteropenscience.eu https://www.scopus.com/home.uri https://www.scimagojr.com/ Фінансування наукових досліджень в Україні та світі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://edclub.com.ua/analityka/finansuvannya-naukovyh-doslidzhenv-ukrayini-ta-sviti. Наука в університетах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/nauka-v-universitetah. Академічна мобільність [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/osvita-za-kordonom/akademichnamobilnist Гранти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zrda.org/grants/.</p>																							
Тривалість курсу	90 год (3 кредити), 3 семестр																							
Обсяг курсу	Для денної форми навчання - 32 год. аудиторних занять, з них 16 годин лекцій, 16 год практичних занять, 58 годин самостійної роботи Для заочної форми навчання - 12 год. аудиторних занять, з них 6 годин лекцій, 6 год практичних занять, 78 годин самостійної роботи																							
Ключові слова	наукова діяльність, методи дослідження, наукометрія, інформаційний пошук, дисертація, грантова діяльність																							
Формат курсу	Очна (денна)																							
	Проведення лекцій, практичних робіт та консультації для кращого розуміння тем																							
Теми	Подано у формі СХЕМИ КУРСУ																							
Підсумковий контроль, форма	залік																							
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін як «Філософія», «Іноземна мова за фаховим спрямуванням», «Науковий семінар»(1,2 семестри)																							
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, проектно-орієнтоване навчання, дискусія																							
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер, динаміки																							
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. - практичні заняття : 32% семестрової оцінки; максимальна кількість балів -32 - індивідуальне завдання- 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів - 10 - контрольні заходи: 8% семестрової оцінки; максимальна кількість балів - 8 - залік 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50 Підсумкова максимальна кількість балів 100																							
	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="3">Модульний контроль</th> <th colspan="4">Максимальна оцінка в балах</th> <th rowspan="3">Підсумкова оцінка (ПК+КЗ)</th> </tr> <tr> <th colspan="3">Поточний контроль (ПК)</th> <th rowspan="2">Конт- рольний захід (КЗ) - залік</th> </tr> <tr> <th>Практичні (семінарські) заняття</th> <th>Індивідуальний проєкт</th> <th>Разом балів (ПК)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>					Модульний контроль	Максимальна оцінка в балах				Підсумкова оцінка (ПК+КЗ)	Поточний контроль (ПК)			Конт- рольний захід (КЗ) - залік	Практичні (семінарські) заняття	Індивідуальний проєкт	Разом балів (ПК)						
Модульний контроль	Максимальна оцінка в балах				Підсумкова оцінка (ПК+КЗ)																			
	Поточний контроль (ПК)			Конт- рольний захід (КЗ) - залік																				
	Практичні (семінарські) заняття	Індивідуальний проєкт	Разом балів (ПК)																					

	Аудиторна робота	Контрольна робота				
семестр всього, у тому числі	32	8	10	50	50	100

Оцінювання практичних занять. Аспіранти виконують практичні роботи. За практичну роботу на семінарських заняттях, аспірант може максимально отримати 32 бали (відповіді на заняттях відповідно до тем, які представлені в силабусах). Критерії оцінювання: 4 бали – студент виконав усі завдання згідно плану заняття; 2 бали – студент виконав не менше 60% завдань; 0 балів – студент виконав половину завдань, або менше.

Аспіранти повинні виконати 1 індивідуальний проєкт, максимальна оцінка якого становить 10 балів.

Зміст індивідуального проєкту:

Підготовка профілю аспіранта в обраній наукометричній базі (Publons, ORCID, ResearchGate, Scopus Author ID , Google Scholar)

Оцінювання індивідуального проєкту. Індивідуальний проєкт, максимальна оцінка якого становить 10 балів, передбачається оцінити за такими критеріями:

9–10 балів — створення профілю аспіранта в 4-х і більше наукометричних базах;

7–8 балів — створення профілю аспіранта в 3-х наукометричних базах;

5–6 балів — створення профілю аспіранта в 2-х наукометричних базах;

3–4 бали — створення профілю аспіранта в 1 наукометричній базі

Таким чином, максимально за практичні роботи упродовж семестру можна отримати 42 бали, та 8 балів за контрольну роботу, яка оцінюється згідно відсотка правильних відповідей на тестові питання, що в сумі становить 50 балів.

Критерії оцінювання контрольного заходу.

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

<i>Оцінка в балах</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Визначення</i>	<i>За національною шкалою</i>	
			<i>Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку</i>	<i>Залік</i>
90 – 100	A	<i>Відмінно</i>	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
81-89	B	<i>Дуже добре</i>	<i>Добре</i>	
71-80	C	<i>Добре</i>		
61-70	D	<i>Задовільно</i>	<i>Задовільно</i>	
51-60	E	<i>Достатньо</i>		

	<p>Знання студента оцінюються за чотирибальною системою: "відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно".</p> <p>Оцінка "відмінно" ставиться студенту в такому випадку: дана повна правильна і ґрунтовна відповідь на поставлене теоретичне питання; наведені всі необхідні методологічні, за необхідності графічні матеріали, які розкривають суть поставленого питання; проведено ґрунтовний аналіз проблеми та зроблені висновки в напрямі її вирішення.</p> <p>Оцінка "добре" ставиться студенту в такому випадку: правильно і з достатньою повнотою викладено суть поставленого питання; приведені аргументи викладають суть поставленого питання в цілому; вирішує поставлену задачу в повному обсязі; допущено несуттєві неточності у висвітленні поставлених питань.</p> <p>Оцінка "задовільно" ставиться студенту в такому випадку: за загальні знання і розуміння основного матеріалу як теоретичної, так і практичної частини завдання; у відповідях немає чіткості, логіки і послідовності викладення матеріалу; не повністю висвітлено суть питання; зокрема, не вистачає необхідних аргументів, які розкривають суть поставлених питань.</p> <p>Під час самостійної роботи аспіранти повинні опанувати глибинні знання зі спеціальності за тематикою, викладеною в силабусі. Оцінювання якості самостійної підготовки здійснюється на контрольних заходах згідно критеріїв, наведених вище.</p> <p>Жодні форми академічної доброчесності не толеруються</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема	Форма діяльності (лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	План, короткі тези	Завдання	Література Ресурси в інтернеті	г о д
1,2 – ий тижд	Тема 1. Наука і наукові	Лекція, 2 год.	Виникнення та еволюція науки. Теоретичні та методологічні принципи науки. Види та ознаки наукового дослідження. Методологія і методи наукових досліджень. Організація наукової	Оволодіти навичками визначення	2-8	2

	дослідження. Технологія наукових досліджень.	Практичне заняття, 2 год.	діяльності в Україні. Загальна характеристика процесів наукового дослідження. Формулювання теми наукового дослідження та визначення робочої гіпотези. Визначення мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження. Виконання теоретичних і прикладних наукових досліджень. Оформлення звіту про виконану науково-дослідну роботу.	мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження		4 2
3,4 тижд	Тема 2 Класифікація методів наукового дослідження	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год.	Теоретичні методи як знаряддя встановлення прихованих закономірностей, взаємовпливу чинників розвитку педагогічного явища або процесу. Мислення, його форми. Загальнонаукові логічні методи – основа теоретичного психолого-педагогічного дослідження. Теоретичний аналіз і синтез (класифікаційний аналіз, каузальний аналіз). Абстрагування і конкретизація. Індукція і дедукція. Метод моделювання і його етапи (конструювання моделі процесу, експериментальне дослідження моделі, перехід від моделі до природного, первинного об'єкту з перенесенням на нього результатів моделювання).	Оволодіти філософськи ми концепціям и та методами наукового дослідження	2-13	2 2
5,6 тижд	Тема 3 Методика проведення наукового експерименту	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год.	Загальна характеристика емпіричних методів психолого-педагогічного дослідження. Метод вивчення психолого-педагогічної наукової і методичної літератури, архівних матеріалів. Прийоми роботи з книгою. Бібліографічний пошук і опис. Обробка одержаної інформації і види її представлення (стислий загальний опис – анотування, конспектування, окремі виписки і цитати, таблиці, графіки). Спостереження як метод збирання інформації. Його основні характеристики. Види спостережень: цілеспрямоване і випадкове, суцільне і вибіркоче, безпосереднє і опосередковане, тривале і короткочасне, констатувальне і оцінне, каузальне і експериментальне, польове і лабораторне. Різноманітність способів фіксації результатів спостереження. Загальні вимоги до проведення спостереження. Бесіда як метод одержання інформації в логічній формі. Формалізовані (зі стандартизовано поставленими питаннями і з реєстрацією відповідей) і неформалізовані бесіди. Методика проведення і техніка фіксації результатів. Методи опитування: анкетування, тестування, інтерв'ю, соціометрія. Переваги і недоліки методів опитування. Види анкетування (відкриті, закриті, змішані), вимоги до змісту анкет. Особливості проведення інтерв'ю, вимоги до розробки змісту його питань. Тестування як спосіб вивчення продуктивності системи	Оволодіти методологіє ю наукового дослідження та процедурою проведення спостережен ня, та застосуванн ям валідних методик	2-9	2 2

			впливів на об'єкти. Види тестів. Вимоги до тестів - валідність і надійність. Соціометричний метод як спосіб розкриття структури міжособових відносин, його види.			
7,8 тижд	Тема 4. Наукові публікації. Використання спеціалізованих видавничих систем. Бібліографічний апарат наукових досліджень	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год.	Види наукових публікацій. Наукова монографія. Наукова стаття. Тези наукової доповіді. Наукова доповідь (презентація). Правила оформлення публікацій. Правила складання бібліографічного опису для списків літератури і джерел. Правила бібліографічного опису окремих видів документів. Приклади бібліографічного опису окремих видів документів. Розташування бібліографічних описів у списках літератури. Правила наведення цитат і бібліографічних посилань у текстах наукових та навчальних робіт. Пошук наукових видань для публікації за результатами наукових досліджень.	Оволодіти методикою написання наукових праць	1-10	2 2
9,10 тижд	Тема 5. Наукометричні бази даних в наукових дослідженнях	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год. Аналіз наукових джерел	Стандарти та критерії якості наукових журналів. Основні вимоги (ISSN, мовні вимоги, вимоги до статті, тематика, процедура рецензування, склад редколегії, політики журналу, doi, метадані, етика наукових публікацій, авторське право та Creative Commons, вартість публікації та ін.). Доступність архіву статей та їх анотацій. Індекссування статей журналу в міжнародних базах даних. Особливості пошуку документів, авторів, установ. Використання спеціальних фільтрів для уточнення результатів пошуку. Особливості роботи з Science Citation Index Expanded (SCIE), Social Science citation index, Art and Humanities Citation Index (AHCI), Мультидисциплінарний індекс Emerging Source Citation Index (ESCI).	Володіти техніками пошуку наукової інформації, здійснювати пошук необхідних ключових публікацій в області наукового дослідження аспіранта для складання огляду літератури, написання наукових статей	Інформаційні ресурси	2 2
11,12 тижд	Тема 6. Апробація та оформлення результатів психологічного	Лекція, 2 год.	Вимоги до оформлення тексту дисертаційної роботи. Вимоги до оформлення списку використаних джерел. Структура, доповіді, презентації. Види апробацій результатів психологічного пошуку. Форми представлення результатів психолого-педагогічних	Оволодіти навичками та методичним	1-10	2

	дослідження	Практичне заняття, 2 год.	досліджень.Вимоги до підготовки доповіді. Структура наукової статті.	и прийомами оформлення дисертації		2
13,14 тижд	Тема 7. Інформаційні технології перевірки етичності досліджень	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год. Аналіз наукових джерел	Види порушень норм академічної доброчесності. Критерії для верифікації наукової інформації. Поняття плагіату та самоплагіату, його причини, способи виявлення, техніки уникнення. Перевірка текстів на наявність запозичень в Strikeplagiarism, UpiCHECK. Обмеження комп'ютерних програм перевірки. Необхідність експертної оцінки фахівця.	Оволодіти техніками перевірки академічної доброчесності дослідника	4-7, інформаційні ресурси	2
15,16 тижд	Тема 8 Участь в наукових проєктах, грантах, програмах академічної мобільності.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год. Аналіз наукових джерел	Особливості фінансування наукової діяльності в Україні та закордоном. Участь в проєктах науково-дослідної роботи (НДР) за рахунок державного бюджету України. Основні критерії відбору та вимоги до учасників конкурсу проєктів НДР МОН України. Проєкти Національного фонду досліджень України. Спільні міжнародні наукові проєкти під егідою МОН України. Гранти – як механізм цільового фінансування конкретного напрямку наукових досліджень. Грантодавці та фонди підтримки наукових досліджень. Академічна мобільність. Програми академічної мобільності: програма ERASMUS+, програма Mitacs Globalink Research Internship, програма Німецької служби академічних обмінів DAAD, програма Fulbright Research and Development та ін. Участь в конкурсах, щодо фінансування академічної мобільності.	Оволодіти інформацією про грантові програми, умовами конкурсів та навичками подання проєктних пропозицій та угод академічної мобільності	8-10, інформаційні ресурси	2